

*Вдосконалення системи
контролю безпеки
харчових продуктів
в Україні*

Проект фінансується ЄС

*Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine*

A project funded by the EU

Система НАССР та її застосування на всіх етапах виробництва молочних продуктів в Україні

**Юрій Оглашений,
старший експерт проекту**

Вдосконалення системи
контролю безпеки
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ДЛЯ ЯКИХ ПОТУЖНОСТЕЙ НАССР?

Харчовий закон (ст. 21):
Оператори ринку розробляють, запроваджують та використовують постійно діючі процедури, які базуються на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР).

Потужності, що здійснюють термічну обробку молока, переробку молока, пункти приймання та охолодження молока

Вдосконалення системи
контролю безпечності
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ДЛЯ ЯКИХ ПОТУЖНОСТЕЙ НАССР?

Вимога щодо НАССР не поширюється на:

Операторів ринку, що здійснюють первинне виробництво, а також провадять пов'язану з первинним виробництвом діяльність, зокрема:

- ✓ транспортування, зберігання та обробку первинної продукції в місці первинного виробництва, за умови, що при цьому не змінюється суттєво стан таких продуктів;
- ✓ транспортування живих тварин, призначених для споживання людиною;

Ферми, на яких виготовляється, охолоджується, зберігається сире молоко.

Транспортування сирого молока з ферм.

Вдосконалення системи
контролю безпеки
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ВИМОГИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУР, ЗАСНОВАНИХ НА ПРИНЦИПАХ СИСТЕМИ НАССР

Харчовий закон. Застосування спрощеного підходу до впровадження процедур, заснованих на принципах НАССР (ст. 21):

- ✓ у разі якщо за результатами проведеного аналізу небезпечних факторів **визначено відсутність критичних контрольних точок**, дотримання загальних гігієнічних вимог щодо поводження з харчовими продуктами, зазначених у цьому Законі, є достатнім, і запровадження системи постійно діючих процедур, які базуються на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках, не вимагається. Зазначене поширюється на потужності, які не обробляють харчові продукти...;
- ✓ **можливість запровадження принципів системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках не в повному обсязі**. Зазначене поширюється на заклади громадського харчування, за винятком вищезазначених, пекарні, кондитерські;

Вдосконалення системи
контролю безпечності
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ВИМОГИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУР, ЗАСНОВАНИХ НА ПРИНЦИПАХ СИСТЕМИ НАССР

Харчовий закон. Застосування спрощеного підходу до впровадження процедур, заснованих на принципах НАССР:

✓ **можливість застосування типових планів системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках, які містяться в методичних настановах та які включають інформацію про небезпечні фактори, програми-передумови, процедури в критичних контрольних точках та процедури ведення записів. При цьому використання типового плану системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках є можливим виключно у разі, якщо потужність відповідає тому опису, який міститься у методичних настановах. Зазначене поширюється на бійні, потужності з виробництва рибної та молочної продукції, потужності, що здійснюють консервування, пастеризацію, замороження харчових продуктів;**

Вдосконалення системи
контролю безпечності
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ВИМОГИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУР, ЗАСНОВАНИХ НА ПРИНЦИПАХ СИСТЕМИ НАССР

Харчовий закон. Застосування спрощеного підходу до впровадження процедур, заснованих на принципах НАССР:

✓ у разі застосування процедур візуального моніторингу ведення записів тільки у випадках, коли виявлена невідповідність установленим вимогам. Такі записи повинні включати, в тому числі, опис корекцій та корегувальних дій.

Переліки потужностей не є виключними та можуть бути розширені у методичних настановах.

Вдосконалення системи
контролю безпечності
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ВИМОГИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУР, ЗАСНОВАНИХ НА ПРИНЦИПАХ СИСТЕМИ НАССР

Методичні настанови - настанови щодо виконання загальних гігієнічних вимог, а також інших вимог, що визначені законодавством про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів, розроблені об'єднаннями операторів ринку та затверджені відповідним органом державної влади;

Центральний орган виконавчої влади, що формує та забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, затверджує методичні настанови та розміщує їх на своєму офіційному сайті наступного дня після затвердження.

Вдосконалення системи
контролю безпечності
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ВИМОГИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУР, ЗАСНОВАНИХ НА ПРИНЦИПАХ СИСТЕМИ НАССР

Стаття 33. Розробка, затвердження та застосування методичних настанов

- 1. Оператори ринку можуть застосовувати при виробництві харчових продуктів методичні настанови.**
- 2. Виконання методичних настанов свідчить про виконання вимог, що визначені законодавством.**
- 3. Методичні настанови розробляються об'єднаннями операторів ринку і затверджуються відповідно до вимог цього Закону.**

Вдосконалення системи
контролю безпечності
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

Ознайомлення з законодавством щодо НАССР

1. ЗАКОН УКРАЇНИ “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів” (Харчовий закон). Статті 1, 21, 22, 40-51.
2. НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ № 590 від 01.10.2012. Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР). Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства № 429 від 17.10.2015.
3. Рекомендовано: Проект НАКАЗУ МІНІСТЕРСТВА АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ “АКТ складений за результатами аудиту щодо додержання операторами ринку вимог законодавства стосовно постійно діючих процедур, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках”
4. Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження вимог щодо контролю гігієни операторів ринку молока та молочних продуктів при виробництві, переробці та введенні в обіг молока і молочних продуктів»

Вдосконалення системи
контролю безпеки
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ

Харчовий закон:

Гігієнічні вимоги - заходи та умови, що необхідні для управління небезпечними факторами і забезпечення придатності харчових продуктів для споживання людиною з урахуванням їх використання згідно з призначенням

Вдосконалення системи
контролю безпечності
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ

Харчовий закон, гігієнічні вимоги (з 20 вересня 2016 року) (Ст. 40-51):

- ✓ скеровані на результат, а не на процес і контроль;
- ✓ не обмежують оператора ринку у виборі способу виконання вимог;
- ✓ не потрібно змінювати вимоги при появі нових методів, ефективність яких є обгрунтована;
- ✓ гігієнічні вимоги повинні бути впроваджені оператором ринку відповідно до оцінки ризиків.

З ЧОГО ПОЧИНАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ НАССР

Вдосконалення системи
контролю безпеки
харчових продуктів
в Україні

Проект фінансується ЄС

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

A project funded by the EU

ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ – ПРОГРАМИ-ПЕРЕДУМОВИ НАССР

- ✓ **Належне планування виробничих, допоміжних та побутових приміщень;**
- ✓ **Облаштування території, стан приміщень, обладнання, проведення ремонтних робіт, технічного обслуговування обладнання, калібрування, а також заходи щодо захисту харчових продуктів від забруднення**
- ✓ **Планування та стан комунікацій (вентиляції, водопроводів водопостачання та водовідведення, електро- та газопостачання, освітлення тощо);**

Вдосконалення системи
контролю безпечності
харчових продуктів
в Україні

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

Проект фінансується ЄС

A project funded by the EU

ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ – ПРОГРАМИ-ПЕРЕДУМОВИ НАССР (харчовий закон, ст. 40-51)

- ✓ **Безпечність води, льоду, пари, допоміжних матеріалів для переробки (обробки) харчових продуктів, предметів та матеріалів, що контактують з харчовими продуктами;**
- ✓ **Чистота поверхонь, процедур прибирання виробничих, допоміжних, побутових приміщень та інших поверхонь;**
- ✓ **Здоров'я та гігієна персоналу;**
- ✓ **Поводження з відходами виробництва та сміттям, їх збір та видалення з потужності;**
- ✓ **Контроль шкідників, запобігання їх появі і засоби профілактики та боротьби;**

Вдосконалення системи
контролю безпечності
харчових продуктів
в Україні

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

Проект фінансується ЄС

A project funded by the EU

ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ – ПРОГРАМИ-ПЕРЕДУМОВИ НАССР (харчовий закон, ст. 40-51)

- ✓ **Безпечне зберігання та використання токсичних сполук та речовин;**
- ✓ **Специфікації і контроль постачальників;**
- ✓ **Зберігання та транспортування харчових продуктів;**
- ✓ **Контролю технологічних процесів;**
- ✓ **Маркування харчових продуктів та поінформованість споживачів**

Вдосконалення системи
контролю безпеки
харчових продуктів
в Україні

Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine

Проект фінансується ЄС

A project funded by the EU

ЕКСПЛУАТАЦІЙНИЙ ДОЗВІЛ

Експлуатаційний дозвіл отримують оператори ринку, що провадять діяльність, пов'язану з виробництвом та/або зберіганням харчових продуктів тваринного походження.

Зазначений обов'язок не поширюється на операторів ринку, які провадять діяльність, пов'язану з первинним виробництвом та/або транспортуванням та/або зберіганням та/або продажем харчових продуктів, які не потребують дотримання температурного режиму та можуть зберігатися при температурі вище 10 °С, залишаючись придатними для споживання людиною.

*Вдосконалення системи
контролю безпеки
харчових продуктів
в Україні*

Проект фінансується ЄС

*Improvement of Food Safety
Control System
in Ukraine*

A project funded by the EU

Дякую за увагу